

SUMMARY

Dubrovina I. The role of professional teaching objectives of music teachers in the context of self-education.

The paper analyzes the role of professional-pedagogical tasks in the professional work of the teacher as a scientific problem. There's been defined the role of professional-pedagogical objectives in the structure of self-educational activities. Also there's been highlighted the typology of professional-pedagogical objectives in a teacher's work. It is proved that the professional-pedagogical objectives, being resolved by teachers in the self-educational process, are actually creative. The term «professional-pedagogical objective of a teacher of music» is regarded as a task designed to subordinate local professional-pedagogical goals (objectives), the solution of which provide professional results in Art-educational activities and in the means of a teacher's personality adaptation in a society. There's been determined that the purpose of self-educational activities as a creation of a practice-oriented support for a self-studying specialist's cognition. There was suggested that self-studying during individual development process should become a self-education. There's been determined that the structure and the content of self-educational activities are aimed at solving the professional-pedagogical problems. Two approaches have been suggested to solve the professional-pedagogical problems of a music teacher: an algorithmic and an heuristic approaches. It's been emphasized that the typology of professional-oriented pedagogical objectives in Art-teaching activities should be structured by the logic of a subject taught. A new type of special professional-oriented tasks of teachers of music: one of Art-aesthetic and of artistically-pedagogical directions aimed at improving the skills in self-education of art by implementing the main types of musical activity. There's been reasoned the role of special professional-oriented objectives of a music teacher that will help to stimulate creative cognitive abilities of the teacher, their aspiration to self-development and self-training. The direction of professional-pedagogical objectives has been specified. It's about enhancing and improving the self-educational goals of a modern teacher under the professional labor conditions.

Key words: objectives, cognitive objective, professional and pedagogical objective, algorithmic approach, heuristic approach, self-educational activities, cognitive artistic and pedagogical objectives, typology, self-education forces.

УДК37.013:140.8(092)

О. А. Жиров

Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка

ОСНОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ І СВІТОГЛЯДНОЇ ПОЗИЦІЇ К. ВАСИЛЕНКА

У статті схарактеризовано основні чинники, які вплинули на формування педагогічних поглядів і світоглядної позиції видатного українського педагога, хореографа і громадського діяча К. Василенка. Розкрито внесок К. Василенка в розвиток національної хореографії. Висвітлено маловідомі сторінки біографії педагога-митця. З'ясовано особливості співпраці хореографа з культурно-просвітницьким товариством «Україна», спрямованої на популяризацію національної культури в Україні та за її межами. Узагальнено досвід етнографічно-дослідницької діяльності К. Василенка.

Ключові слова: К. Василенко, народний танець, педагогічні погляди, хореографія, чинники, педагог, мистецько-педагогічна діяльність, український танцювальний фольклор, культурно-просвітницька діяльність.

Постановка проблеми. Відродження української національної культури неможливе без поглибленого вивчення історико-педагогічної спадщини минулого. Усвідомлення історичного досвіду попередніх поколінь створює необхідні умови для органічного поєднання сучасних інноваційних ідей і кращих традицій вітчизняної та світової педагогічної думки, що відкриває нові перспективи в розвитку педагогічної науки. Тому характерною тенденцією останнього десятиліття в Україні є збільшення уваги педагогів-науковців до проблеми персоналізму в історії країни. Кропітка праця дослідників спрямована на відтворення маловідомих сторінок української освіти й педагогічної думки, виявлення та введення в обіг нових імен педагогів, митців і громадсько-просвітницьких діячів, визначення й теоретичне обґрунтування основних етапів, чинників і напрямів їх діяльності, здійснення актуалізації педагогічних ідей і досвіду досліджуваних постатей у сучасних умовах.

До плеяди видатних діячів другої половини ХХ ст. належить К. Василенко (1925–2002) – український педагог, мистецтвознавець, хореограф, етнограф, фундатор вищої хореографічної освіти в Україні.

Аналіз актуальних досліджень. Дослідженню різних аспектів життєвого шляху й творчої спадщини К. Василенка присвячені роботи І. Антипової, В. Беляєва, П. Білаша, В. Данилейка, В. Дунаєвського, С. Козака, В. Коломійця, С. Легкої, Т. Павлюк, В. Рябініної, Ю. Станішевського, В. Туркевича, Ю. Чурко, О. Шаповалова, М. Шаткульського, В. Шкоріненка. Водночас, питання формування педагогічної позиції педагога розкривається досить поверхово, має епізодично-фрагментарний характер і потребує спеціальної наукової розробки.

Отже, **метою статті** є аналіз та узагальнення провідних смисложиттєвих чинників формування науково-педагогічних поглядів К. Василенка крізь призму його творчої спадщини.

Виклад основного матеріалу. Кім Василенко належить до покоління українців, педагогічні погляди та світогляд яких формувалися під впливом відбудовчих процесів після Великої Вітчизняної війни. Аналіз соціально-економічної та політичної ситуації в Україні в післявоєнний період дозволяє стверджувати, що ті умови, які склалися в країні: розруха, масштабність збитків, погіршення якісного складу трудових ресурсів, голод 1946–1947 рр., репресії й переслідування передових людей, загострення міжнародних відносин у результаті «холодної війни», з одного боку, і на цьому фоні піднесення морального духу, національної самосвідомості та патріотизму населення країни, відбудова швидкими темпами

матеріального й духовного життя, культурно-просвітницька діяльність найталановитіших педагогів, митців і колективів художньої самодіяльності, з іншого – спричинили формування нового покоління української інтелігенції, яке згодом переросло в суспільно-культурне явище, течію, духовний феномен під назвою «шістдесятники». Одним із яскравих представників творчої інтелігенції цього періоду став К. Василенко.

Цілісне висвітлення постаті К. Василенка як педагога й митця потребує вивчення основних чинників формування його світоглядних переконань і життєвих цінностей. Важливим напрямом такого пошуку постає вивчення впливу сімейного виховання. К. Василенко був нащадком давнього козацького роду, що за часів гетьманщини осів на Дніпропетровщині. У його корінні поєдналася кров вільних козаків, гетьманців і сербських переселенців. Характерною рисою чоловічої половини роду була сміливість, мужність, героїзм. Можливо, саме тому в рідному селі рід Василенків називали «бойовим». Дід Кіма, Тарас Якимович, – повний Георгіївський кавалер (за Першу світову війну), дядько Гаврило – генерал-лейтенант у відставці, одним із перших у нашій країні заслужив звання Героя Радянського Союзу за участь у бойових діях в Іспанії. Батько – Юхим Тарасович Василенко – був комісаром прикордонних військ. Він користувався повагою серед знайомих і колег, був людиною високоосвіченою, культурною. Його знали як свідомого українського патріота. Військові події, виснажлива праця, робітниче середовище сприяли загартуванню Ю. Василенка, формуванню його характеру, патріотичних почуттів. Із спогадів Микити Василенка – сина К. Василенка – ми дізнаємося, що Кім успадкував усе найкраще з рис характеру батька й діда і став гідним продовжувачем їхнього роду.

Мати – Явдоха Савелівна – мала гарний голос, знала багато народних пісень, які наспівувала маленькому Кіму. Свого сина та онуків вона намагалася виховувати на українських національних традиціях, шляхом прилучення змалку до українського фольклору, пісенної творчості, історії народу. Тривалий час Явдоха Савелівна була вчителькою у школі, а згодом вихователькою, нянею в дитячому садку. Вона була доброю, чуйною людиною, жінкою-трудівницею, патріоткою, щирою шанувальницею та цінителем народного мистецтва.

Родинним вихованням у значній мірі визначалась і національна спрямованість мистецько-педагогічної діяльності К. Василенка. Це було покликком крові, адже вплив мудрого діда, освіченого батька і дбайливої матері, з одного боку, та тривале життя родини серед простого

українського народу, з іншого – назавжди залишилися в пам'яті педагога і сприяли становленню його як національно свідомої особистості.

Отже, усвідомлення своєї національної й родової приналежності, виховання на народних традиціях сприятливо вплинуло на формування особистості К. Василенка, становлення його світоглядних позицій. Гуманізм, повага до всього народного, праця в ім'я утвердження української нації, виховання на кращих традиціях предків стали початковим чинником формування світоглядних переконань і життєвих цінностей К. Василенка.

Дитячі та юнацькі роки майбутнього педагога пройшли в робітничому середовищі. Навчання К. Василенка припадає на 30-ті рр. ХХ ст., коли в країні набирає оберти сталінізм, авторитарні методи управління державою. Маленький Кім на собі відчув голод, холод, на його очах відбувалися репресії, спрямовані проти передових діячів культури й освіти. Але все це не могло змінити його потягу до знань. У шкільні роки Кім мало чим відрізнявся від своїх ровесників: був веселим і безтурботним, добре навчався, відзначався лідерськими якостями, дуже любив дивитися виступи самодіяльних колективів і, звичайно, танцювати. А в одному з інтерв'ю педагог пригадує, «як його молоденька вчителька виставляла з класу за двері. Але і за дверима, в коридорі, він продовжував «різати чечітку» [5, с. 3]. Важливою подією в житті школяра стало прийняття його до танцювального гуртка Будинку культури металургів заводу імені Ф. Е. Дзержинського в 1937 р. Згадуючи це, він зазначав, що «йому в житті напрочуд пощастило: з юнацьких років зрозумів, знайшов своє покликання і потім завжди займався справою, яка була до душі... З дитячих років я полюбив танцювальне мистецтво, із задоволенням осягав складність хореографічної техніки і виконавської майстерності; з кожним днем мене все більше захоплювала стихія українського народного танцю» [6]. Так розпочалося професійне становлення видатного педагога й хореографа, дослідника українського народного танцю К. Василенка.

Проведене дослідження свідчить, що педагогічний талант К. Василенка розвивався в нерозривній єдності з його громадянською позицією й утверджувався в його діяльності керівника колективів художньої самодіяльності. Тут відбулося становлення К. Василенка як педагога, митця, умілого організатора, видатного дослідника народного мистецтва.

Після демобілізації К. Василенко повернувся до рідного Дніпродзержинська, де в 1947 р. очолив самодіяльний танцювальний колектив Палацу культури металургів. Навіть відсутність спеціальної

хореографічної освіти не завадила його плідній педагогічній роботі на підготовчому етапі. Молодий педагог-балетмейстер повів колектив по принципово новому шляху – шляху повної перебудови всієї творчої роботи та зміни методики роботи колективу.

Усвідомлення К. Василенком вагомості національно-культурних традицій сприяло тому, що в цей період його творчості визначальною стає ідея розвитку національної культури в цілому і хореографічної зокрема, що проявлялося в дослідженні українського танцювального фольклору, традицій, обрядів, звичаїв і вірувань та у використанні набутих знань у мистецько-педагогічній діяльності. Репертуар його колективу в цей час складала танці «Перемога», «На вулиці», «В гостях у моряків», «Гопак», «Обжинки», «Слов'янська сюїта», «Російський перепляс», які відповідали запитам глядачів, сприяли національно-патріотичному вихованню молоді, формуванню ціннісних орієнтирів та задоволенню духовних потреб виконавців.

Поступово К. Василенко починає відчувати недостатність знань, викликану відсутністю спеціальної хореографічної освіти. Він писав: «Я зрозумів, що керувати такими хорошими людьми, людьми, які віддані всією душею самодіяльному мистецтву, може тільки той, хто всебічно розвинений, грамотний і знає не тільки якийсь жанр мистецтва, скажімо, хореографічний. Я все гостріше відчував брак теоретичної підготовки...» [1, 43]. Тому нагальною необхідністю стало підвищення власного професійного рівня. Реалізація цього завдання відбувалась у двох напрямках: навчання в Державному інституті театрального мистецтва ім. А. Луначарського в Москві (1955–1961 рр.) та особистісне й професійне самовдосконалення. Навчання в одному з найпрестижніших вищих навчальних закладів СРСР мало значний вплив на становлення педагогічних поглядів та світоглядних позицій К. Василенка. Особливе враження на нього справили лекції видатного теоретика танцювального мистецтва, автора багатьох праць у галузі хореографії, завідувача кафедри хореографії Р. Захарова. Завдяки йому зацікавленість історією та культурою, віра у виховну силу танцю, бажання пізнавати його закономірності стали підґрунтям для формування хореографічно-педагогічних ідей К. Василенка.

Важливою подією для подальшого становлення К. Василенка як педагога, науковця та дослідника українського танцювального мистецтва стало знайомство під час Декади української літератури й мистецтва в Москві в 1960 р. з М. Рильським. Ця перша зустріч стала початком міцної творчої дружби між знаним у всьому світі письменником, ученим і

керівником самодіяльного колективу, який тільки починав свою науково-пошукову діяльність. Завдяки М. Рильському в 1962 р. К. Василенко переїжджає до Києва та починає працювати на посаді молодшого наукового співробітника відділу музикознавства Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР. На той час бракувало висококваліфікованих спеціалістів-практиків з народної хореографії. К. Василенко був найкращим кандидатом, оскільки його досвід роботи з самодіяльними ансамблями, знання в галузі танцювального мистецтва, науково-дослідницька діяльність мали неабияке значення для подальшого розвитку народної хореографії як галузі знань. Під керівництвом М. Рильського захоплення молодого науковця українським фольклором і танцювальним мистецтвом набуває ґрунтовних науково-теоретичних рис. Цьому сприяє й запрошення організувати та очолити танцювальний колектив «Дарничанка» в Києві в 1962 р. Швидкий ріст ансамблю свідчив про ефективність і доцільність методики роботи з колективом, розробленої та перевіреної К. Василенком ще в ансамблі «Дніпро». Запорукою успіху сам педагог уважав зацікавленість його учасників у мистецтві та підтримку друзів мистецтва: П. Вірського, А. Гуменюка, М. Донця, С. Зубатова, М. Клят, В. Оглоблі, О. Соколова тощо [3]. Отже, творча співпраця з М. Рильським відіграла визначальну роль у формуванні наукових інтересів К. Василенка.

Значний вплив на становлення його фольклорно-дослідницьких інтересів та педагогічних поглядів мали творчі принципи В. Верховинця, якого він уважав найвидатнішим дослідником народної хореографії першої половини ХХ ст. З особливою повагою К. Василенко ставився до творчості А. Гуменюка, В. Авраменка, Р. Герасимчука, Т. Ткаченко, П. Вірського, Н. Уварової, К. Балог. Вивчення досвіду роботи відомих українських хореографів сприяло використанню й розвитку педагогом їхніх надбань під час розробки науково-теоретичної бази національної хореографії. Активну культурно-освітню діяльність в ансамблі «Дарничанка» він поєднував з науково-дослідною роботою. При постановці танцювальних номерів К. Василенко дотримувався наукового підходу до збирання матеріалу. Крім записування танців, обрядів, свят, він звертався до праць істориків, етнографів, фольклористів ХІХ–ХХ ст., консультувався з провідними фахівцями в галузі хореографії та етнографії, відвідував репетиції та концерти відомих колективів художньої самодіяльності. Така ретельна підготовча робота була викликана необхідністю точного відтворення певного фольклорного дійства і збереження традицій української народної творчості.

Вагомим внеском К. Василенка в розвиток народного хореографічного мистецтва стала кандидатська дисертація «Питання розвитку сучасного українського народно-сценічного танцю» [7, арк. 7]. Цінним у роботі стало те, що вперше в українській хореографії з науково-педагогічної точки зору було досліджено шляхи збагачення й розширення народно-сценічної танцювальної лексики, розкрито методологію роботи над сучасним народно-сценічним сюжетним танцем, висвітлено взаємозв'язки і взаємовпливи українського народного танцю з культурами інших народів.

Реалізації творчого потенціалу педагога сприяло створення К. Василенком у 1970 р. кафедри хореографії в Київському державному інституті культури. Відкриття кафедри народної хореографії стало видатною подією в житті країни, адже нарешті вдалося досягти мрії багатьох попередників, зокрема видатного педагога В. Верховинця, про отримання вищої хореографічної освіти.

Починаючи з 1971 р. педагог стає учасником і художнім керівником теоретико-практичних семінарів з української народної хореографії для співвітчизників із діаспори (організатори – кафедра хореографії, Товариство культурних зв'язків із українцями за кордоном «Україна» і Міністерство культури УРСР). Програмою таких заходів було передбачено знайомство з культурою українського народу, відвідування концертів і репетицій провідних ансамблів танцю, вистав театру опери та балету, опанування основ класичного й народно-сценічного танцю, знайомство з методикою роботи в танцювальних колективах, розучування танцювальних композицій відомих ансамблів танцю, зокрема «Дарничанка», обмін досвідом та літературою.

Активну громадську та педагогічну діяльність К. Василенко поєднував з науковою роботою, збираючи архівні та фольклорні матеріали для написання докторської дисертації. Предметом наукових пошуків ученого виступала українська хореографічна лексика та творча спадщина відомих українських митців (В. Авраменка, В. Верховинця, П. Вірського, Р. Герасимчука, А. Гуменюка). Особливу увагу дослідник приділив вивченню життєдіяльності і творчості П. Вірського, чий новаторський підхід до розвитку народної хореографії став визначальним у становленні народно-сценічного танцю. Багаторічні дослідження в галузі народної хореографії, науково-педагогічна діяльність у Київському державному інституті культури, досвід роботи з танцювальними колективами стали основою докторської дисертації на тему «Лексика українського народно-сценічного танцю», яку К. Василенко успішно захистив у 1999 р., ставши доктором мистецтвознавства зі спеціальності «теорія й історія культури» [4, 169].

Мистецько-педагогічна діяльність педагога в цей період характеризувалася яскраво-вираженою гуманістичною спрямованістю – передусім на розвиток українського суспільства, на піднесення культурного й освітнього рівня молоді. Вивчення творчої спадщини К. Василенка показало, що одним із найважливіших напрямів його культурно-просвітницької роботи залишалася популяризація й поширення національної культури за кордоном, налагодження дружніх стосунків з українською діаспорою в різних країнах світу. Упродовж 1971–2000 рр. товариством «Україна» спільно з кафедрою хореографії Київського державного інституту культури було проведено більше 40 семінарів, у яких взяли участь групи балетмейстерів та солістів-виконавців з майже 30 країн світу. З кожним роком кількість бажаючих ознайомитися з життям українського народу, розвитком освіти й культури, поглибити свої знання з теорії танцю або вдосконалити технічну майстерність виконання невпинно зростала, що свідчило про важливість організації подібних заходів. На цих міжнародних семінарах для співвітчизників, які живуть за кордоном, К. Василенко поставив понад 60 оригінальних українських танців: «Величальний Гопак», «Український вітальний», «Плескач», «Постолики-соколики», «Сваха», «Гуцульський», «Вітання з України», хореографічні картини «Сорочинський ярмарок», «Подільська купальниця», «Ніч перед Різдвом» та ін., які заклали міцну репертуарну основу і виконуються понад двадцять п'ять років у таких ансамблях танцю, як «Берізка» (Японія), «Краков'як» (Польща), «Дніпро» (США), «Запорожці», «Гопак» (Франція), «Каменярь», «Полтава», «Кобзар» (Канада) та ін. За свідченням преси, акція по вивченню народної хореографії дала могутній імпульс у справі розвитку та популяризації української національної культури й мистецтва, створення сотні нових танцювальних гуртків, ансамблів від Австралії до Аляски [2, 7–8]. Слід відмітити, що культурно-просвітницька діяльність К. Василенка була позначена новизною його поглядів на процес організації семінарів. За його пропозицією було змінено технічну та методичну сторони підготовки подібних заходів: створені спеціальні навчальні фільми, фонограми, лекції, копії ескізів українських костюмів; змінені принципи й порядок стажування: теоретичні й методичні курси почали проводитися в інституті культури, а практика – у кращих самодіяльних і професійних колективах України: «Дарничанка», «Дніпро», «Ятрань», «Галичина»; залучено більш широке коло досвідчених хореографів і балетмейстерів, педагогів-репетиторів. Такий підхід сприяв підвищенню ефективності семінарів, більш швидкому та якісному засвоєнню матеріалу.

Цінним унеском К. Василенка в справу популяризації та розвитку народної хореографії став досвід організації культурно-масових заходів. За

свідченнями М. Донця, О. Сокола – учнів К. Василенка, педагог був не тільки видатним хореографом, але й талановитим педагогом-організатором, керівником, майстром великих полотен. Вершиною майстерності митця, на нашу думку, можна вважати одноактний народний балет «Легенда про Київ» (з нагоди 1500-річчя міста), у якому він виступив як автор сценарію та балетмейстер. Основою танцювального номеру став хоровод епохи Київської Русі, відроджений В. Нероденком. У цьому дійстві, яке відбувалося на Республіканському (нині Олімпійському) стадіоні Києва, були задіяні близько 2200 учасників із 30 колективів України. Здійснити таку широкомасштабну постановку міг лише фахівець високого рівня, справжній майстер народної хореографії, яким і був К. Василенко.

Висновки. Отже, на основі персоналістично-біографічного та порівняльно-зіставного методів встановлено, що на формування педагогічних поглядів і світоглядної позиції К. Василенка, на зміст його педагогічної діяльності вагомий вплив мали такі чинники: 1) сім'я, у якій К. Василенко виховувався на національних традиціях, прилучався до української історії та культури; 2) активна участь у шкільній художній самодіяльності, де зароджується його професійна спрямованість; 3) творчі ідеї та співпраця з видатними українськими діячами ХХ ст. (М. Рильським, Г. Березовою, В. Верховинцем, П. Вірським, В. Авраменком, Р. Герасимчуком, А. Гуменюком, Н. Уваровою); 4) культурно-просвітницька діяльність у Заслужених ансамблях танцю УРСР «Дніпро» і «Дарничанка»; 5) етнографічно-дослідницька діяльність в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Т. Рильського; 6) науково-педагогічна діяльність у Київському державному інституті культури; 7) активна співпраця з культурно-просвітницьким товариством «Україна»; 8) особистісне та професійне самовдосконалення педагога впродовж життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко К. Ю. Дзержинці танцюють : нарис про заслужений самодіяльний ансамбль народного танцю УРСР «Дніпро» Палацу культури металургів заводу ім. Ф. Дзержинського, міста Дніпродзержинська, Дніпропетровської області / К. Ю. Василенко. – К. : Держ. вид-во образотв. мистец. і муз. літ-ри УРСР, 1961. – 163 с.
2. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав. : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / К. Ю. Василенко. – К., 1998. – 52 с.
3. Василенко К. Ю. Мистецтво і шанувальники / К. Ю. Василенко // Робітнича трибуна. – 1993. – № 9, 31 березня. – С. 2.
4. Жиров О. А. Основні етапи мистецько-педагогічної діяльності Кіма Василенка / О. А. Жиров // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – № 6. – С. 163–170.
5. Козак С. Світ Кіма Василенка / С. Козак // Вечірній Київ. – 1985. – № 74 (12389). – С. 3.

6. Рябініна В. Хореограф Кім Василенко / В. Рябініна // Культура і життя. – 1971. – № 34. – С. 3.

7. ЦДАМЛМ України, ф. 643, оп. 1, спр. 583, 11 арк.

РЕЗЮМЕ

Жиров А. А. Основные факторы формирования педагогических взглядов и мировоззренческой позиции К. Василенко.

В статье охарактеризованы основные факторы, которые повлияли на формирование педагогических взглядов и мировоззренческой позиции выдающегося украинского педагога, хореографа и общественного деятеля К. Василенко. Раскрыт вклад К. Василенко в развитие национальной хореографии. Освещены малоизвестные страницы биографии педагога-творца. Выяснены особенности сотрудничества хореографа с культурно-просветительским обществом «Украина», направленного на популяризацию национальной культуры в Украине и за ее пределами. Обобщен опыт этнографически-исследовательской деятельности К. Василенко.

Ключевые слова: К. Василенко, народный танец, педагогические взгляды, хореография, факторы, педагог, художественно-педагогическая деятельность, украинский танцевальный фольклор, культурно-просветительская деятельность.

SUMMARY

Zhyrov O. The main factors of formation of pedagogical views and ideological position of K. Vasylenko.

The article was carried out the scientific analysis of the artistic and pedagogical heritage and theoretical generalization of K. Vasylenko's creativity. The main factors that influenced the formation of pedagogical beliefs and worldview of the outstanding Ukrainian teacher, choreographer and social activist K. Vasylenko have been characterized. Among them are the following: family education, active participation in amateur performances while studying at school, creative ideas and collaboration with prominent Ukrainian figures of the twentieth century (M. Rylsky, G. Berezova, W. Verhovinets, P. Wirski, V. Avramenko, R. Gerasimchuk, A. Gumenyuk, N. Uvarova), cultural and educational activities in the Honoured Dance Ensemble of the Ukrainian SSR «Dnipro» and «Darnichanka» ethnographic research activities at the Institute of Art History, folklore and ethnography, research and teaching activities at Kiev State Institute of Culture, the active co-operation with the cultural and educational society «Ukraine» personal and professional self-improvement of the teacher.

This article presents a little-known aspects of the teacher-creator's biography. The article discovers K. Vasylenko contribution to the development of national choreography.

The article finds out the specifics of choreographer's collaboration with the cultural and educational society «Ukraine», aimed at promoting the national culture in Ukraine and abroad: organization of theoretical and practical workshops on Ukrainian folk dance for the compatriots from the Diaspora, familiarity with the culture of Ukrainian people, attending concerts and rehearsals of the leading dance ensembles, of theater performances of opera and ballet, mastery of the fundamentals of classical and character dance, familiarity with the methodology of work in dance teams, learning dance compositions of known dance ensembles, including «Darnichanka», the exchange of experiences and literature, process improvement workshops, the creation of special educational films, soundtracks, lectures, copies of Ukrainian costume sketches, attracting a wide range of experienced choreographers and ballet masters, teachers, tutors.

Key words: K. Vasylenko, folk dance, pedagogical views, choreography, factors, teacher, artistic and pedagogical activity, Ukrainian folk dancing, cultural and educational activities.